

УДК 328.185(477)

ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Рудень Д.М.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

У статті досліджено політико-правові засади запобігання політичній корупції в Україні. З'ясовано відсутність визначення політичної корупції в законодавстві України. Встановлені колізії та недоліки законодавства в сфері звітності політичних партій про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру. Проаналізовано положення законодавства щодо порядку подання звіту політичних партій про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру. Запропоновано шляхи удосконалення нормативно-правових актів Національного агентства з питань запобігання політичній корупції щодо діяльності політичних партій.

Ключові слова: політична корупція, політична партія, звіт політичної партії, Національне агентство з питань запобігання корупції, запобігання корупції.

Постановка проблеми. У сучасному громадянсько-політичному житті України корупція є однією з найбільш небезпечних суспільних явищ. Вона несе загрозу правам людини, встановленому правопорядку, соціальній справедливості, економічному розвитку. Політична корупція як соціальне явище існує майже в усіх країнах: і з розвиненою демократією, і в тих, які переживають період трансформацій і реформ, до яких можна віднести Україну. Після революційних подій 2013–2014 років проблема корупції,

зокрема політичної корупції самими політиками, експертами в галузі державотворення та науковцями називається чи не найголовнішою на шляху провадження реформ, досягнення задекларованих у виборчих програмах діючого Президента України, парламентських партій рівня добробуту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Визнання корупції як проблеми, що властива всім суспільствам, відбулося на міжнародному рівні з прийняттям відповідної Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції [1] у 2003 році.

Цей документ став основним міжнародним інструментом боротьби з корупцією. Конвенцію ратифікували 180 держав, підписали 140 країн. Україна ратифікувала Конвенцію у 2006 році, а в 2010 році вона набрала чинності як частина законодавства України [2].

Конвенція ООН проти корупції не дає визначення політичної корупції. Тому розглянемо кілька дефініцій, які найбільш точно визначають явище політичної корупції. Одна з них запропонована Дж. Крамером. Політичну корупцію Дж. Крамер розглядає як поведінку обраних осіб, покликаних виконувати функції держави, які відходять від формальних компонентів – обов'язків та повноважень, прав і зобов'язань – державної ролі (посади) для того, щоб отримати особисту вигоду [3, с. 214].

Навчальний посібник «Антикорупційний урок», який розроблений за сприяння Програми розвитку ООН в рамках проекту «Прозорість та доброчесність публічного сектору» і розповсюджується серед вчителів середньої школи як методичний посібник для проведення відповідних виховних годин, а значить формує світогляд молодих громадян України, дає наступне визначення. Політична корупція – це поведінка виборних осіб, покликаних виконувати функції держави (наприклад, депутатів), які відходять від обов'язків та прав (інколи мандату) державної посади для того, щоб отримати особисту вигоду. Також до політичної корупції відносять фінансування виборчої кампанії, яке передбачає надання фінансових або інших ресурсів приватним особам чи партіям в обмін на відповідне ставлення тих, які перемагають на виборах; підкуп виборців і посадовців, залучених до виборчої кампанії (купівля голосів, роздавання гречки бабусям перед виборами.); залучення державних посадовців для організації подій кампанії (наприклад, примушування всіх працівників державної агенції голосувати за певного кандидата), негласна витрата публічних коштів на потреби правлячої партії (наприклад, оплата виборчої кампанії за кошти держави, понад встановлені законом межі) або використання державних підприємств для надання ресурсів партії посадовця (наприклад, використання державних телеканалів) тощо [4].

Наукова дискусія щодо проблеми політичної корупції в Україні говорить про те, що її вирішення потребує політичної волі влади, залучення громадянського суспільства та ЗМІ. У науковій праці В. Журавського, М. Михальченка, О. Михальченка «Корупція в Україні – не політика», вчені наголошують на необхідності всебічного осмислення проблеми корупції, мобілізації органів влади й громадянського суспільства для протидії корупції, розроблення політичної стратегії, що є актуальним питанням як науки, так і практики модернізації сучасної України [5, с. 5]. Вони аналізують проблеми взаємозв'язку політики й корупції й приходять до висновку, що причини політичної корупції полягають не лише в неефективності владних структур, а і в пасивній ролі громадянського суспільства у вирішенні цієї проблеми.

Як зазначає дослідник Г. Кохан, жоден політичний режим не передбачає абсолютного захисту від корупції, у т. ч. й розвинена демократія.

Наявність корупції в державі загрожує фундаментальним цінностям суспільства, суверенітету держави, підриває легітимність влади в очах громадян. Здатність демократії протистояти політичній корупції залежить від зрілості демократії, прозорості і демократичності системи вироблення політики, ухвалення політичних рішень, якості урядування і стримуючих чинників – наявності вільних ЗМІ, незалежних судів, розвинутого громадянського суспільства, дотримання процедури чесних і прозорих виборів [6, с. 4].

Проблеми політичної корупції вже досить тривалий час перебувають у полі зору вітчизняних дослідників. Зокрема, цьому питанню у своїх роботах приділяли увагу такі науковці, як І. Сікора, Є. Невмержицький, А. Сафоновко, С. Телешун, Ю. Таран, О. Рудик, Є. Перегуда, І. Рейтерович, В. Щербань та ін. Серед зарубіжних авторів, які розглядали проблеми політичної корупції в державах перехідного типу, у тому числі пострадянського простору, слід відзначити К. Уоллеса, К. Херфера, К.Х. Педерсена, Л. Йохансена, Р. Хислопа, А. Шайо, С. Коткіна, М. Філпа, К. Ріда та ін.

Антикорупційні заходи були в полі зору і вчених правників у різних галузях права – конституційного, кримінального, адміністративного. Серед них В. Авер'янова, С. Дубенко, О. Кальмана, І. Коліушка, М. Мельник, Н. Нижник, В. Олуйка, С. Петкова та інші.

Заслужують на увагу й аналітична доповідь Центру Разумкова «Політична корупція в Україні: суб'єкти, прояви, проблеми протидії» (2009) та результати фахової дискусії, проведеної Центром у 2009 р. з питань політичної корупції [7]. Документ розкривав підходи до визначення політичної корупції, потенційні суб'єкти, сфери прояву, тенденції політичної корупції в Україні й чинники, що впливають на ефективність протидії політичній корупції.

Науковець М. Джонстон серед чинників, які впливають на типи корупції у суспільстві, називав соціальну прихильність та звичаї, тобто політичну культуру; популярність уряду чи її відсутність; родинний зв'язок, який протиставляє норми та обов'язки офіційним правилам; ознаки політичного процесу, включаючи швидкість; зразки включення та виключення з політичного процесу; антикорупційні закони та їх упровадження; економічні характеристики, такі як рівень економічного розвитку і відносний розмір державного сектору [8].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Стаття є однією з перших наукових праць, присвячених змінам законодавства щодо запобігання політичній корупції в Україні та їх політико-правовій оцінці.

Формулювання цілей статті. Основним завданням даного дослідження є проведення політико-правового аналізу засад запобігання політичній корупції в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Саме антикорупційні закони та ефективність їх упровадження, на нашу думку, має стати своєрідним запобіжником для проявів політичної корупції. Частина третя статті 7 Конвенції ООН проти корупції визначає, що кожна Державо-учасниця також розглядає можливість при-

йняття належних нормативно-правових актів й вжиття відповідних адміністративних заходів, сумісних із цілями цієї Конвенції й відповідно до основоположних принципів свого внутрішнього права, з метою посилення прозорості у фінансуванні кандидатур на виборні державні посади та, у належних випадках, у фінансуванні політичних партій. Такі нормативно-правові акти діють в Україні.

Однак у законодавстві України термін «політична корупція» застосовується лише у назві Закону України від 08 жовтня 2015 року № 731-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції» [9] (далі – Закон щодо запобігання політичній корупції). Цей закон не розкриває змісту цього терміну як і законодавство України в цілому.

Разом з тим політична корупція визнається як суспільна проблема в Антикорупційній стратегії на 2014–2017 роки, затвердженою Законом України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки» від 14 жовтня 2014 року.

Водночас Закон України «Про запобігання корупції» [10] розкриває лише поняття корупції, при чому його дія поширюється в межах цього закону та пов'язана з конкретними особами, зазначеними у цьому законі, серед яких немає політичних партій чи їх посадових осіб. Таким чином термін корупція, вживаний у цьому законі, не може бути застосованим для розкриття терміну «політична корупція».

У 2016 році було створено Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК), на яке покладені відповідні функції як головного антикорупційного органу країни. Вперше в історії України запроваджено електронне декларування доходів та майна осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а НАЗК відповідно було наділено великим колом повноважень у сфері запобігання корупції. При цьому на законодавчому рівні були запроваджені нові механізми у сфері запобігання і протидії політичній корупції.

Новели Закону щодо запобігання політичній корупції передбачають:

- 1) обмеження щодо джерел фінансування політичних партій;
- 2) запровадження процедури щоквартального звітування перед НАЗК про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру;
- 3) запровадження адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення порядку фінансування політичної партії, порушення порядку подання фінансового звіту про надходження і використання коштів виборчого фонду, звіту партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру тощо.

З метою реалізації вимог Закону щодо запобігання політичній корупції щодо звітування політичними партіями про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру НАЗК було прийнято ряд підзаконних нормативно-правових актів, а саме: рішення від 09.06.2016 № 3 «Про затвердження форми Звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру», зареєстроване в Мін'юсті

30.06.2016 за № 904/29034 [11] (далі – Форма Звіту), рішення від 28.07.2016 № 2 «Про затвердження Положення про порядок подання Звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру», зареєстроване в Мін'юсті 25.08.2016 за № 1185/29315 [12] (далі – Положення).

Водночас, представники політичних партій вказують на такі основні недоліки форми звіту та проблеми, які виникали при її заповненні:

1) форма є занадто громіздкою і незручною для заповнення;

2) запитувана інформація у звіті повинна бути термінологічно адаптована до законодавства про бухгалтерський облік;

3) вимагається надати інформацію, яка не передбачена ч. 9 ст. 9 Закону «Про політичні партії в Україні». Зокрема, це стосується фінансових питань, кількості обраних депутатів тощо. НАЗК може самостійно збирати всі необхідні дані, оскільки така інформація доступна в державних реєстрах;

4) форма звіту має максимально узгоджуватись зі звітами, що подають партії як юридичні особи до органів фіскальної служби;

5) представників політичних партій обурює вимога НАЗК підтверджувати місцезнаходження партії договором. Трапляються випадки, коли керівники надають свою квартиру безкоштовно для потреб партії, тому жодного документального підтвердження користування приміщенням немає;

6) форма звіту повинна бути в онлайн-форматі, що полегшить процес його подачі. Для цього достатньо мати свій електронний ключ;

7) представники політичних партій відзначають неадекватність поточних вимог звітності;

8) існують терміни (колонки, графи), які НАЗК мало б розкрити у примітках до Звіту, у Порядку подання звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру або взагалі виключити [13].

Також недоліки містяться у Положенні. Зокрема Положення передбачає подачу звітів у паперовій формі, підписаних керівником та головним бухгалтером партії, в той же час Закон України «Про політичні партії в Україні» на звіті передбачає підпис лише керівника політичної партії. Вказана колізійність створює додаткове навантаження для політичних партій, оскільки партія не може обійтись без послуг бухгалтера.

Також Положення вимагає подачі річного звіту, до якого додаються висновки щорічного внутрішнього фінансового аудиту діяльності партії та висновки незалежного зовнішнього фінансового аудиту. Проте Закон України «Про політичні партії в Україні» передбачає подачу звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за четвертий квартал звітного року, до якого додаються висновки щорічного внутрішнього аудиту та незалежного зовнішнього фінансового аудиту політичної партії. Тобто Законом не передбачено обов'язок подачі консолідованого звіту за рік.

Станом на початок 2017 року за даними Міністерства юстиції України діяло 352 політичні партії [14]. Разом з тим, звіти про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за I квартал 2017 року подали 271 політична партія

(за II квартал цього року – 272) [15]. Тобто 23% політичних партій, зареєстрованих в Україні, не виконують норми законодавства і не подають звіти.

Станом на момент проведення цього дослідження НАЗК оприлюднило висновки щодо зазначених звітів лише за I квартал 2017 року. Їх аналіз показує, що з 271 партій лише дві подали звіти невчасно. У звітах 24 партій (8,8% від поданих) НАЗК встановило невідповідність їхнього оформлення діючому законодавству, а у 31 (11,4%) – повноту відображеної інформації. Ці порушення, як правило, стосуються відсутності додаткових документів, які підтверджують використання партією приміщення, адреса якого вказана як місцезнаходження юридичної особи. Друге типове порушення – відсутність у додатках до звіту відомостей про місцеві осередки партії, що набули статусу юридичної особи.

Разом з тим на офіційному веб-сайті НАЗК розміщені деякі роз'яснення щодо заповнення відповідних звітів, наприклад, про зазначення місцезнаходження у звіті, згідно якого якщо приміщення (будинок, квартири тощо), за яким зареєстроване місцезнаходження політичної партії, її місцевої організації, яка в установленому порядку набула статусу юридичної особи, не перебуває у власності або користуванні (на підставі договору оренди тощо) цієї політичної партії, її місцевої організації, а надане одним із членів цієї політичної партії чи іншою особою на безоплатній основі або на пільгових умовах лише для реєстрації місцезнаходження такої партії, її місцевої організації, то воно повинне бути відображене у Звіті як спонсорський внесок на користь політичної партії, її місцевої організації, яка в установленому порядку набула статусу юридичної особи, у пункті 6.1 глави 6 розділу III Звіту [16]. Однак таке роз'яснення НАЗК не має обов'язкової юридичної сили і є досить суб'єктивним, а також не узгоджується з вимогами законодавства про утворення політичної партії та її реєстрацію. При чому, такі роз'яснення по-перше розміщуються лише на веб-сайті НАЗК або в соціальних мережах, надаються вже після здійснення НАЗК відповідних аналізів звітів політичних партій. Все це свідчить про невідповідність як законодавства так і НАЗК до здійснення державного контролю за діяльністю політичних партій, запроваджених Законом щодо запобігання політичній корупції, що в цілому впливає на спроможність політичних партій виконувати як вимоги законодавства, так і вимоги НАЗК і лише призводить до нашарування безкінечних недоліків у відповідних звітах політичних партій, за які настає адміністративна відповідальність.

Окрім того, здивування викликають як протоколи про адміністративні правопорушення [17], які складаються НАЗК щодо притягнення до адміністративної відповідальності, в яких ці порушення, а саме ст. 212–21 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), визначаються як правопорушення, що пов'язані з корупцією. Водночас ст. 212–21 КУпАП розміщена в главі 15–А «Адміністративні правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення», а глава 13–А «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» застосовується лише до суб'єктів, на яких

розповсюджується дія Закону України «Про запобігання корупції».

У зв'язку з цим в формі протоколу хибно застосовані слова «Винним у вчиненні правопорушення, пов'язаного з корупцією», адже НАЗК використовує цю форму при складенні протоколів за всі види адміністративних правопорушень, на які воно уповноважено складати відповідні протоколи.

На те, що зазначене необхідно розмежовувати вказують самі положення КУпАП, так згідно частини третьої статті 38 КУпАП адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, а також правопорушень, передбачених статтями 164–14, 212–15, 212–21 цього Кодексу, може бути накладено протягом трьох місяців з дня його виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення.

Вказане, ще раз підтверджує, що правопорушення політичних партій, зокрема, за статтями 212–15 та 212–21 КУпАП жодним чином не пов'язані з корупцією, тим більше з політичною корупцією.

Водночас у звітах 9 політичних партій НАЗК виявило порушення законодавства щодо фінансування. Здебільшого вони стосуються сплати членських внесків. А у висновку про результати аналізу звіту політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» зазначено, що у разі отримання інформації щодо повторного використання персональних даних фізичних осіб під час здійснення грошових внесків на підтримку партії, які цього не робили, НАЗК буде змушене звернутися до Національної поліції України. Саме такого роду правопорушення можна розглядати як корупційні.

Крім того у своїх висновках щодо аналізу звітів політичних партій за I квартал 2017 року НАЗК констатувало, що 97 (35,7% до тих, які подали звіти) політичних партій не здійснювали діяльність.

Проведений аналіз звітності політичних партій за I квартал, а також складені посадовими особами НАЗК протоколів про адміністративні правопорушення, судової практики свідчать, що чи не найголовнішою проблемою при подачі звітів є необхідність додавати відомості про всі місцеві осередки політичних партій, які набули статусу юридичної особи. Частина політичних партій, яка функціонує в Україні більше 20 років, брали участь у різних виборах, була змушена створювати свої осередки і надавати їм статус юридичної особи відповідно чинного законодавства, зокрема виборчого. Наприклад, при подачі документів на реєстрацію кандидатами в депутати, вони мали бути завірені печаткою організації політичної партії, яка їх висувала, тобто юридичною особою. У результаті в Україні діють партії, які мають велику кількість осередків, які набули статусу юридичної особи. А за діючим законодавством їх ліквідація може тривати роками. Отож доцільним є внесення змін до законодавства щодо спрощення процедури ліквідації структурних підрозділів громадських формувань, що мають статус юридичної особи.

Параграфом 206 Керівних принципів правового регулювання діяльності політичних партій, прийнятих Венеціанською комісією на 84 пленарному засіданні, визначено, що принцип прозорос-

ті передбачає своєчасну подачу і оприлюднення звітів партій. Виконати ці вимоги неможливо без підготовки детальної звітності, яка була б корисною і зрозумілою для широкого загалу [18]. Тобто при проведенні аналізу звіту посадові особи НАЗК мають враховувати особливості партійного будівництва та пояснення, надані політичними партіями, і не вживати заходів щодо притягнення до відповідальності в разі прийняття рішення керівним органом політичної партії рішення про ліквідацію юридичних осіб організації політичної партії. Відповідно це має бути закріплено і на нормативно-правовому рівні.

Водночас, виходячи з практики звітування політичними партіями і проведенням їхнього аналізу посадовими особами НАЗК, політичні партії мають усунути недоліки щодо адреси місця розташування юридичної особи, банківських рахунків, додавати звіти місцевих організацій, що набули статусу юридичної особи або ліквідувати їх, та подавати звітність вчасно, оскільки у переддень виборів Верховна Рада України може внести зміни до виборчого законодавства, яким частково або повністю обмежать можливість бра-

ти участь у виборах партіям, які не звітували або в звітах яких виявлені правопорушення.

Висновки з даного дослідження і перспективи. Вперше проведений політико-правовий аналіз засад запобігання політичної корупції в Україні дозволив встановити, що у законодавстві України відсутнє визначення політичної корупції. Створене Національне агентство з питань запобігання корупції, яке реалізує антикорупційну політику, проходить етап становлення і в цілому є позитивним сигналом для суспільства у сфері запобігання корупції. Законодавство України та нормативно-правова база НАЗК в сфері правопорушень, які можна віднести до корупційних, потребує значного удосконалення, особливо форма звітування, з урахуванням особливостей партійного будівництва. Політичні партії на виконання законів повинні забезпечити своєчасне подання звітів відповідно до діючих нормативно-правових актів НАЗК. Окреслена проблематика потребує подальших наукових досліджень, зокрема в контексті участі політичних партій у виборах та вплив антикорупційних заходів на результати виборів.

Список літератури:

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 49.
2. United Nations Convention against Corruption Signature and Ratification Status as of 21 September 2016 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/signatories.html> – Назва з екрану.
3. Kramer J. Political Corruption in USSR [Text] / J. Kramer // Political Research Quarterly. – 1977. – № 30. – Р. 213–224.
4. Політична корупція [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://anticorruption-lesson.ed-era.com/polytychna_korupciya.html#fn_20 – Назва з екрану.
5. Журавський В. Корупція в Україні – не політика [Текст] / В. Журавський, М. Михальченко, О. Михальченко // НАН України, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – К.: Фенікс, 2007. – 408 с.
6. Кохан Г. В. Явище політичної корупції: теоретико-методологічний аналіз: монографія [Текст] / Г. В. Кохан // К.: НІСД, 2013. – 232 с.
7. Політична корупція в Україні: суб'єкти, прояви, проблеми протидії: Аналітична доповідь Центру Разумкова [Текст] // Національна безпека і оборона. – 2009. – Т. 111, № 7. – С. 2–66.
8. Johnston M. The Political Consequences of Corruption: A Reassessment [Text] / M. Johnston // Comparative Politics. – 1986. – Vol. 18, № 4. – Р. 459–477.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції: Закон України від 08.10.2015 № 731–VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 49–50. – Ст. 449.
10. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700–VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
11. Про затвердження форми Звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 09.06.2016 № 3, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.06.2016 за № 904/29034 // Офіційний вісник України від 15.07.2016. – № 53. – Ст. 1878.
12. Про затвердження Положення про порядок подання Звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.07.2016 № 2, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 25.08.2016 за № 1185/29315 // Офіційний вісник України від 16.09.2016. – № 71. – Ст. 2420.
13. Сорока О. Щодо законодавства про фінансування політичних партій [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://pravo.org.ua/ua/news/20871747-schodo-zakonodavstva-pro-finansuvannya-politichnih-partiy> – Назва з екрану.
14. Відомості щодо зареєстрованих у встановленому законом порядку політичних партій станом на 18 січня 2017 року [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://ddr.minjust.gov.ua/uk/ca9c78cf6b6ee6db5c05f0604acdbdec/politychni_partiyi/ – Назва з екрану.
15. Звіти за Перший квартал 2017 року [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://nazk.gov.ua/zvity-zapershyy-kvartal-2017-roku> – Назва з екрану.
16. Про зазначення місцезнаходження у звіті [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://nazk.gov.ua/pro-zaznachennya-misceznahodzhennya-u-zviti> – Назва з екрану.
17. Про затвердження Порядку оформлення протоколів про адміністративні правопорушення та внесення приписів Національним агентством з питань запобігання корупції: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 09.06.2016 № 5, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 25.07.2016 за № 1019/29149 // Офіційний вісник України від 16.08.2016. – № 62. – Ст. 2128.
18. Руководящие принципы правового регулирования деятельности политических партий [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://www.osce.org/ru/odhr/81988?download=true> – Назва з екрану.

Рудень Д.Н.

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

ПОЛИТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ ПОЛИТИЧЕСКОЙ КОРРУПЦИИ В УКРАИНЕ

Аннотация

В статье исследованы политико-правовые основы предотвращения политической коррупции в Украине. Установлено отсутствие определения политической коррупции в законодательстве Украины. Определены коллизии и недостатки законодательства в сфере отчетности политических партий об имуществе, доходах, расходах и обязательствах финансового характера. Проанализированы положения законодательства относительно порядка подачи отчета политических партий об имуществе, доходах, расходах и обязательствах финансового характера. Предложены пути совершенствования нормативно-правовых актов Национального агентства по вопросам предотвращения политической коррупции в отношении деятельности политических партий.

Ключевые слова: политическая коррупция, политическая партия, отчет политической партии, Национальное агентство по предупреждению коррупции, предотвращения коррупции.

Ruden D.M.

National University of Life and Environmental sciences of Ukraine

POLITICAL AND LEGISLATIVE FUNDAMENTALS OF PREVENTING POLITICAL CORRUPTION IN UKRAINE

Summary

The article considers issues of political and legislative fundamentals of preventing political corruption in Ukraine. We found out that Ukrainian science lacks the definition of political corruption in legislature. The analysis shows that there is some collision and drawbacks in legislature related to cases when political parties report about their property, income and expenses as well as financial obligations. The study analyses the law which explains the procedure when political parties report about their property, income, expenses, and financial obligation. We figured out some ways of improvement of standard and legislative acts of National agency on corruption prevention related to activities of political parties.

Keywords: political corruption, political party, the report of a political party, National agency on corruption prevention, corruption prevention.